

A collage of three images: a bronze sculpture of a figure with large, curved wings on a pedestal; a tall, abstract wooden sculpture with a face-like top; and a woman in a dark jacket and light skirt standing next to a man in a light jacket, with a suitcase on the ground.

KUNSTFIETSTOCHT HILVARENBEEK

ONTDEK BEEKSE KUNST

FIETSRROUTE 1 ONGEVEER 24 KM

HET
IS
HIER
ECHT

[BEZOEK HILVARENBEEK.nl](https://www.bezoekhilvarenbeek.nl)

de Bibliotheek
Midden-Brabant

CULTUREEL
CENTRUM
ELCKERLYC

WERCK
WINCKEL
Hilvarenbeek

Hilvarenbeek, een dorp waar jaarrond veel te zien en te doen is. En waar kunst en cultuur hoog in het vaandel staan. Om dat te laten zien, zijn in samenwerking met Cultureel Centrum Elckerlyc, Bibliotheek Midden-Brabant, De Werckwinckel en Hilvarenbeek Infopunt meerdere wandel- en fietsroutes samengesteld.

Deze routes voeren je langs een diversiteit aan kunstwerken in onze gemeente. Via het losse informatievel kom je meer te weten over de objecten die je tegenkomt. Heb je aanvullingen? Laat het ons gerust weten!

1. Je begint deze tocht bij Cultureel Centrum Elckerlyc, Achter 't Raadhuis 2. Daar vind je direct het eerste object (1). Steek het parkeerterrein over (2), houd links aan.
2. Ga op de T-splitsing direct rechtsaf de Koestraat in. Je passeert (3) en (4). Steek de kruising over en vervolg deze weg. Na de camping kom je na ongeveer 100 meter langs een aantal beelden (5).
3. Rijd de bebouwde kom van Esbeek binnen en houd links aan. Volg het Kerkpad tot de kruising bij het pleintje (6)(7). Hier kun je aansluiten op de Andreas Schotelroute, een openlucht wandelmuseum vol kunstwerken.
4. Sla rechtsaf op de Oude Trambaan en ga over de kruising rechtdoor (8), neem de tweede straat naar links en sla op de T-splitsing rechtsaf de Tuldensedijk op. Blijf de verharde weg volgen tot na het bosje rechts.
5. Ga op de T-splitsing scherp linksaf de Hoogeindsestraat in (9), volg deze tot het Torenlaan wordt en volg deze tot aan de Lage Mierdseweg. Sla rechtsaf en volg het fietspad (10, in tuin overzijde weg), langs (11) en neem de eerste weg links (Prins Hendriklaan) richting knpt 99.
6. Sla rechtsaf richting knpt 98 en daarna richting knpt 69. Je passeert de Flaestoren met een prachtig uitzicht over de omgeving (let op, toegang d.v.m. een euromunt).
7. Ga bij knpt 69 links richting knpt 68 en daarna opnieuw links richting knpt 49. Je bent nu in Baarschot (12). Rijd richting knpt 62. Hierkun je eventueel aansluiten op de fietsroute deel 2 (lengte vanaf dit punt tot aan het eindpunt ongeveer 15 km).
8. Ga bij knpt 62 linksaf de Lombartsstraat in. Rijd de bebouwde kom uit. Je passeert aan je rechterhand de torenspits van het voormalige klooster.
9. Ga voorbij de Waterstraat iets verderop rechtsaf het fietspad op. Volg dit en houd links aan bij de Leemskuilen. Aan het eind van het fietspad ga je linksaf het viaduct over, sla vervolgens rechtsaf. Ga op de vijfsprong rechts en direct links de Goropiuslaan op, neem de eerste links en ga op de T-splittings naar rechts.
10. Volg de PC de Brouwerlaan, bij huisnr. 1 zie je (13). Blijf de PC de Brouwerlaan volgen, ga rechtsaf de Frankenbocht in en linksaf de Diessenseweg op.
11. Sla op de kruising met de Gelderstraat rechtsaf richting kerk. Ga voor de kerk linksaf de Vrijthof op (14)(15) en sla meteen rechtsaf (16).
12. Ga vlak voor het Infopunt linksaf en via (17) kom je weer bij het beginpunt.

INFORMATIE OVER DE KUNSTWERKEN-1

1. Tijnl Uilenspiegel, Wim van Breen ,1989

Iemand die in guitenstreken zijn genoeg vindt, wordt wel eens Tijnl Uilenspiegel genoemd. Naar de in het gelijknamige volksboek vereeuwigde Vlaamse schelm Tijnl Uilenspiegel. De Hilvarenbeekse schrijver en toneelregisseur Jan Naaijken staat al vanaf zijn jeugd achter hetgeen Tijnl wil uitdragen. "Uilenspiegel", aldus Jan Naaijken, "was de eeuwige schelm die iedereen bij de neus nam. Maar hij was ook en vooral de volksheld die zich inzette voor de vernederde, vertrapte mens in de maatschappij." Naaijken schreef in 1950 een toneelspel over Tijnl Uilenspiegel, een rol die hij ook zelf heeft gespeeld. Op 9 december 1987 vierde hij zijn 50-jarig lidmaatschap van toneelvereniging Maet Hout Staet. Bij die gelegenheid werd hem een beeld naar keuze aangeboden. Hij koos voor het beeld Tijnl Uilenspiegel, te maken door de Hilvarenbeekse kunstenaar Wim van Breen. Het beeld werd op 11 februari 1989 onthuld.

2. Ypelaertje, Hans Claesen, 1960

Het beeld van het gitaarspelende kind staat momenteel op de parkeerplaats bij het gemeentehuis, de plek waar voorheen de St. Jozef ulo, later de mavo, heeft gestaan. Het sierde jaren de binnenplaats van de school. Het beeld werd gemaakt in het kader van de eenprocentsregeling toen in 1960 de school werd gebouwd. Omdat het momenteel aan de Ypelaerstraat staat, heeft het de naam ook overgenomen.

3. Pronte vrouw, Klaas van Rosmalen, 1990?

"Het leven is goed in het Brabantse land", aldus een in deze provincie bekende schlager. Dat gaat zeker op voor de Kempen. Sinds de opening van het gemeentehuis van Eersel in het midden van de jaren vijftig, getuigt daarvan het beeld van de Contente Mens die "verheugd om al het goede" de wereld in kijkt. De plaatselijke Winkeliers Vereniging Hilvarenbeek schonk een eigen variant: de Pronte Vrouw. Net zo content als de Eerselse "mens": staat ze in klederdrecht te genieten van de mooie dingen die in Hilvarenbeek nog te beleven zijn. Een replica van de Pronte Vrouw is verkrijgbaar als souvenir. Toeristen nemen haar graag mee als blijvend aandenken. Ze staat in menige huiskamer van voormalige Hilvarenbekenaren in Australië, Nieuw-Zeeland en Canada. De vriendschapsband tussen Hilvarenbeek en de Poolse gemeente Wagrowiec is al veelvuldig met de Pronte Vrouw tot uitdrukking gebracht.

4. Wijsheid, Felix van Kalmthout, 1970

Toen het heiligenbeeld naast de kerk werd gesloopt, heeft de eigenaar van het pand waar het huidige beeld staat, Jan Naaijken, een stuk van de steen weten te behouden. Hij heeft zijn zwager, Felix van Kalmthout, de kans gegeven zijn net verworven kwaliteiten als beeldhouwer te tonen. Het beeld is direct gekapt, zonder dat eerst een tekening is gemaakt. Het beeld, dat een vrouw voorstelt die een uil vasthoudt, symboliseert de wijsheid.

5. Houthakker

Vlakbij de plek waar het zomeratelier van Andreas Schotel stond, is het beeld van de Houthakker opgericht. In de beeldentuin rondom dit beeld vinden steeds wisselende exposities plaats. Over het ontstaan van de Houthakker volgt nog meer informatie.

6. Vruchtbare samenleving, Joep Coppens, 1992 Meer informatie volgt.

7. De Verbinding, Hannes Verhoeven, 2016

De Rotterdamse kunstenaar Andreas Schotel had tijdens zijn verblijf in de zomermaanden in Esbeek vele vriendschappelijke contacten. Vooral bij boerenfamilies was hij vaak te vinden en legde deze treffend vast in zijn etsen en aquarellen. De stoomtram uit die tijd en de indrukwekkende aankomst ervan op deze plaats heeft Verhoeven als uitgangspunt genomen voor het maken van de verbinding tussen Esbeek en Rotterdam. "Ik wil met deze introverte, kwetsbare portretten een sfeer van vervreemding oproepen en ze zonder voetstuk in het huidige straatbeeld zetten".

8. Alsof ze nooit zijn weggeweest, Hannes Verhoeven, 20..

Na de ontginning van landgoed De Utrecht kwamen er meerdere Zeeuwse boerenfamilies naar Esbeek. Vooral de Zeeuwse boerinnen waren met hun bijzondere hoofdkapjes en hun zwart witte kleding een bijzonder verschijning in de Esbeekse velden. Zoals Andreas Schotel deze boerinnen destijds zag in het Esbeekse landschap en in zijn etsen vastlegde, zijn ze nu in beeld gebracht door Hannes Verhoeven uit Esbeek. Hij brengt daarmee de werkende mens weer terug in het Esbeekse landschap, door middel van deze "versteende" vrouwen.

9. Verroeste PK's, Hannes Verhoeven, 2013

De boer op het land aan het werk met zijn paard, was jarenlang een niet te wissen beeld in het Esbeekse landschap. Hij ploegde, egde, zaaide en maaide. De boer, zijn paard en het werktuig waren een drie eenheid. Zij vormden een geoliede machine. Paardenkracht die in het veld is achtergebleven in de vorm van een verroeste machine. Verhoeven heeft met deze sculptuur de noeste werkkraft van de boer met zijn paard en ploeg als een verroeste machine willen vastleggen.

10. Beeld in tuin Huize Rustoord

Het voormalige rustoord werd ooit gebouwd voor het hoger- en middenkader en hun gezinnen van de Levensverzekering maatschappij Utrecht, om zoals het woord al zegt: rust te vinden. De maatschappij liet het pand in 1924 bouwen door een assistent van de bekende architect Berlage. In het park rondom dit landhuis vind je diverse beelden.

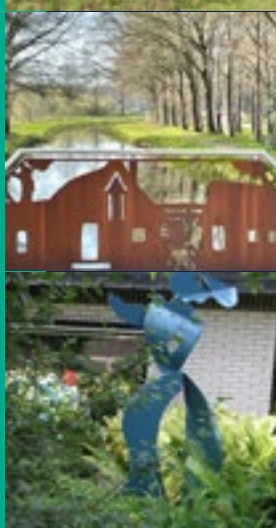
11. Ontmoeting met de meester, Hannes Verhoeven, 2015

Er is gekozen voor een realistische stijl, die de figuur van Andreas Schotel opnieuw in zijn oorspronkelijke context zet. De herkenbare figuur van Schotel is bedoeld om interesse te wekken voor zijn werk en zijn persoon. Geen eerbetoon aan deze eenvoudige man die meester was in het vastleggen van momenten in het dagelijks leven en van de omgeving, maar een aanleiding om zijn werk bekender te maken.

12. Brugleuningen, Ton Derks, 2019

Door initiatief van de inwoners uit Baarschot en de goede samenwerking met de Gemeente Hilvarenbeek, Werkgroep Leefbaar Baarschot en Constructiebedrijf Reijrink kwam de nieuwe brugleuning tot stand naar een ontwerp van Ton Derks. Op de brug is aan de ene zijde te zien waar Baarschot zo trots op is: het melkvee en aan de andere kant is de oude watermolen te zien van Baarschot. Daarnaast zijn er diverse andere details in de brug verwerkt.

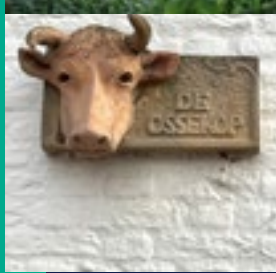

13. Eerste aanblik, Peter van Tilburg, 1992

Peter van Tilburg is een autodidact. Hij volgde in Utrecht de Academie Artibus, Atelier 't Heks in Tilburg en diverse tekencursussen. De beelden die hij maakt voor bestaande of fictieve locaties, zijn van gespoten plaatstaal en hebben ruimtelijke vormen. Zijn beelden reageren op de omgeving en omgekeerd. Geïnspireerd door Malevitch en Lissitzky gebruikt hij geconstrueerde vormen in harmonie en heldere kleuren. Hij werkt groot; de meeste beelden zijn drie meter hoog. In de kunstroutes vind je veel van zijn werken terug.

14. Ossenkop, Wim van Breen, 1981

In het pand waar de Rabobank is gevestigd was vroeger een café. De Ossekop genaamd, dat geleid werd door de dames Kemps. Naast de voordeur van het café hing een ossekop. Ter gelegenheid van de verbouwing van de Rabobank in 1981 kreeg beeldhouwer Wim van Breen de opdracht een nieuwe gevelsteen te maken van een ossekop. De kop boetseerde hij van steengoed-klei. De onderplaat met tekst werd uit antior gehakt, een geelachtige kalksteen afkomstig uit Frankrijk. Om de huidige bestemming van het pand aan te geven liet de beeldhouwer rechts boven aan de steen de rand uitlopen in een speels guldenteken. De steen werd de directie van de bank aangeboden op 16 oktober 1981. Op bijna dezelfde plaats waar vroeger ook een ossekop hing werd de nieuwe steen bevestigd.

15. De Phoenix, Jacques Kreykamp, 1960

De phoenix (feniks) was een mythische vogel die zich volgens de fabel om de vijf eeuwen verbrandde en dan verjongd uit zijn as herrees. Het beeld van de phoenix is een sober, maar waardig eerbetoon aan de tijdens de Tweede Wereldoorlog omgekomen inwoners van Hilvarenbeek. Bij het op 9 oktober onthulde beeld wordt de jaarlijkse dodenherdenking gehouden. Het beeld van de phoenix is een initiatief geweest van de plaatselijke vereniging van oud-Indiëveteranen Serdadu Kembali. De leden hebben zich zeer ingespannen om een monument ter nagedachtenis van de oorlogsslachtoffers op de Vrijthof te krijgen. De helft van het geld werd bijeengebracht uit inkomsten van wielerveden en balavonden. De gemeente Hilvarenbeek legde de rest bij aan dit teken van de Hilvarenbeekse vrijheidsliefde.

16. Engel, Cornelus Snels, 1971

In 1971 vroeg Jan Abrahams, toen "kassier" van de plaatselijke boerenleenbank, aan de kunstenaar een gevelsteen, voorstellende een engel, te maken voor zijn woonhuis op de "Hooge zij" ter plekke waar vroeger tijden zich een herberg met die naam bevond. De kunstenaar ontwierp en vervaardigde een met de voetjes omhoog uit de hemel neer dalende engel, die met de handjes als trompet het volk toeroept dat je voor inname, welke dan ook, vooral hier moet zijn. De steen werd aangebracht in augustus 1971.

17. Vrouwke mee d'n krommen erm, Hans Claesen, 1953

Wie Hilvarenbeek zegt, denkt aan de monumentale toren. Maar Hilvarenbeek heeft naast het gemeentewapen nog een ander bekend beeldmerk: het beeld "Mee d'n krommen erm". Aan het oog van de passant onttrokken op de binnenplaats van het gemeentehuis, heeft het die bekendheid te danken aan de lenteprijs. De winnaar krijgt een bronzen replica van het vrouwtje dat onder een doek een mandje onder haar gekromde arm verborgen houdt. Het gemeentebestuur kent de prijs toe aan een vrouw of man die zich onopvallend en onbaatzuchtig verdienstelijk heeft gemaakt voor de Hilvarenbeekse gemeenschap. De uitdrukking "mee d'n krommen erm" is ontstaan in de tijd dat vrouwen, als ze op kraamvisite gingen, in een klepkorf of verborgen onder de voorschoot geschenken brachten voor de kraamvrouw. Later heeft zich deze uitdrukking verruimd tot iets cadeau geven. Deze traditie is eind 1953 in Hilvarenbeek in steen vastgelegd.

De routes starten bij Cultureel Centrum Elckerlyc. Neem zeker ook eens een kijkje in de corridor, waar regelmatig exposities zijn van deelnemers van De Werckwinckel.

**HET
IS
HIER
ECHT**

Wist je dat Hilvarenbeek een divers aanbod heeft aan musea die je zeker wil ontdekken? Of je nu terug wil in de tijd, meer wil weten over ambachtelijk bierbrouwen, de techniek achter de monumentale kerktoren wil uitzoeken: het is hier écht allemaal! Kijk op bezoekhilvarenbeek.nl of haal de museumflyer bij het Infopunt.

Voor meer informatie, het boeken van activiteiten, actuele openingstijden, bijzondere evenementen en open dagen kun je terecht bij Hilvarenbeek Infopunt, Vrijthof 11.

Of ga naar onze website:

BEZOEKHILVARENBEEK.nl

Beste Bezoeker van Hilvarenbeek,

Als gast in onze prachtige authentieke gemeente laten wij je vol trots ervaren hoeveel diversiteit wij in onze 6 dorpskernen te bieden hebben. Van kilometers fiets- of wandelpad tot een fris groen marktplein, van de stilte in het bosgebied tot een levendig bomvol muziekevenement, een gemoedelijk praatje op straat of een workshop in ons cultureel centrum. In 'Beek' hebben we het echt allemaal.

De diversiteit is niet enkel in onze cultuur of natuur te vinden maar ook in het aanbod van de vele leuke winkels, restaurants, cafés en terrassen. De gemoedelijkheid waar Brabant bekend om staat, het is hier echt! Om een gezellig praatje zit u nooit verlegen. Geniet van het gebied en geniet even extra van jouw tijd.. (want die staat hier soms even stil).

Met volle bourgondische groet,

Een gebiedskenner spreken?

We vertellen je graag alles over ons leuke gebied!
Kom naar het Hilvarenbeek Infopunt aan de Vrijthof.
Bellen of mailen kan natuurlijk ook.

Tel.: 013 505 2458 E-mail: info@bezoekhilvarenbeek.nl

€ 2,00